

บทความวิจัย

เรื่อง ชาวญี่ปุ่นกับความเชื่อในเรื่องโลกหลังความตาย

โดย

นางสาวอรินทร์ ศิริจิตร

รหัสนักศึกษา 05580714

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของอักษรศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อบทความวิจัย	ชาวญี่ปุ่นกับความเชื่อในโลกหลังความตาย
ผู้เขียน	นางสาวอรินทร์ ศิริจิตร
อาจารย์ที่ปรึกษาบทความวิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ชัยสิงห์กานานนท์
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต พระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องชาวญี่ปุ่นกับความเชื่อในโลกหลังความตาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อของคนญี่ปุ่นที่มีต่อโลกหลังความตาย ไม่ว่าจะเป็นความเชื่อทางด้านศาสนา หรือความเชื่อที่มีมาตั้งแต่อดีตโบราณ และนำเอาความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องนี้ของคนญี่ปุ่นมาวิเคราะห์ว่ามีผลต่อการใช้ชีวิตของคนญี่ปุ่นหรือไม่ โดยมีวิธีการศึกษาจากการรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ และสื่อออนไลน์ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงข้อมูล จัดการข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า ในประเทศญี่ปุ่นมีการนับถือศาสนาอยู่หลากหลาย แต่ความเชื่อทางศาสนาทั้งในอดีตและปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับโลกหลังความตายมีอยู่สองศาสนาที่เห็นได้ชัด คือ ศาสนาพุทธ และศาสนาชินโต โดยศาสนาชินโตนั้นจะเชื่อในเรื่องเทพเจ้าหรือที่ชาวญี่ปุ่นเรียกกันว่า “คามิ” ส่วนศาสนาพุทธจะเป็นการนับถือพระพุทธรูปศาสนา และมีความเชื่อเรื่องบุญและบาป ซึ่งเป็นสิ่งที่แตกต่างอย่างเห็นได้ชัดกับศาสนาชินโตที่ไม่มีความเชื่อในเรื่องบุญบาป โดยสังเกตได้จากการที่ชาวญี่ปุ่นส่วนใหญ่ไม่นับถือศาสนา หรือไม่นับถือศาสนา ส่งผลให้ชาวญี่ปุ่นส่วนใหญ่คิดว่าโลกหลังความตายเป็นเพียงแค่ว่าโลกที่ดวงวิญญาณไปอาศัยอยู่หลังจากที่ตายแล้ว ไม่มีการไปชดใช้กรรมหลังจากตายเหมือนกับชาวญี่ปุ่นที่นับถือศาสนาพุทธ สังเกตได้จากข่าวการฆ่าตัวตายในญี่ปุ่นที่ปรากฏให้เห็นบ่อย ๆ เนื่องจากชาวญี่ปุ่นไม่เชื่อในกฎแห่งกรรม ทำให้ชาวญี่ปุ่นหลายคนคิดว่าถึงตายไปก็ไม่มียอะไร เป็นแค่การดับชีวิตตัวเองเพื่อไปเริ่มใหม่เพียงเท่านั้น ไม่เหมือนกับชาวไทยหรือผู้ที่นับถือศาสนาส่วนใหญ่ที่มองว่าการฆ่าตัวตายเป็นกรรมหนักอย่างหนึ่งที่ต้องชดใช้เมื่อตายไปแล้ว

คำสำคัญ : ความเชื่อ, โลกหลังความตาย, ศาสนา, ชาวญี่ปุ่น

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยเรื่องชาวญี่ปุ่นกับความเชื่อในโลกหลังความตายเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 450109 การศึกษาเอกเทศ (INDEPENDENT STUDY)

บทความวิจัยชิ้นนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการกรุณาอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญส่ง ชัยสิงห์กานานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง จนทำให้งานวิจัยในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบคุณครอบครัว และเพื่อนๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ตลอดจนให้กำลังใจ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าก็ขออภัยไว้ ณ ที่นี้

อรินทร์ ศิริจิตร

สารบัญ

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทนำ	1
วัตถุประสงค์	1
ขอบเขตของการศึกษา	1
วิธีการวิจัย	2
ผลการวิจัย	2
สรุป	6
บรรณานุกรม	8

บทนำ

ปัจจุบันมนุษย์เริ่มมีความเชื่อในเรื่องของโลกหลังความตายมากยิ่งขึ้น และการเชื่อในโลกหลังความตายทำให้เกิดพฤติกรรมที่ทำให้มนุษย์ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติเพื่อหลีกเลี่ยงในการไปอยู่ในโลกหลังความตายนั้นๆ ซึ่งการกระทำจะเป็นแบบใดขึ้นอยู่กับความเชื่อทางศาสนานั้นๆ หรือค่านิยมของสังคมในปัจจุบัน

กล่าวได้ว่า โลกหลังความตาย คือโลกหรือสถานที่ที่มนุษย์สามารถไปอยู่ได้หลังจากที่เสียชีวิต ซึ่งโลกหลังความตายจะแตกต่างกันตามความเชื่อและศาสนาของประเทศนั้น ๆ แต่โดยส่วนใหญ่แล้ว โลกหลังความตายจะแบ่งออกเป็นหลักๆ ได้แก่ สวรรค์ และนรก เพื่อเป็นการแบ่งแยกระหว่างมนุษย์ที่ทำความดีในขณะที่มีชีวิตอยู่ กับมนุษย์ที่ทำความชั่วในขณะที่มีชีวิตอยู่ นอกจากนี้ยังมีความเชื่อที่ว่าวิญญาณของมนุษย์ที่เสียชีวิตยังคงวนเวียนอยู่ในโลกมนุษย์เพื่อคอยเฝ้าดูแลและสังเกตพฤติกรรมของมนุษย์โลก ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า โลกมนุษย์เองก็ถือได้ว่าเป็นโลกหลังความตายของเหล่าวิญญาณเช่นเดียวกัน ในประเทศไทยมีความเชื่อในโลกหลังความตายว่า หลังจากที่มีมนุษย์เสียชีวิตแล้วจะมีมทูตมารับวิญญาณเพื่อนำไปพิพากษาว่าควรจะขึ้นไปอยู่บนสวรรค์หรือนรก ซึ่งสวรรค์และนรกนั้นยังถูกแบ่งออกเป็นลำดับชั้น และการแบ่งลำดับชั้นนั้นขึ้นอยู่กับผลกรรมที่ได้ทำมาในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ตามหลักความเชื่อของศาสนาพุทธนิกายเถรวาท ส่วนทางศาสนาคริสต์เองก็มีความเชื่อในเรื่องของสวรรค์และนรกเหมือนกันเพียงแต่จะไม่มีการแบ่งชั้นเหมือนกับประเทศไทย

เมื่อพิจารณาถึงความเป็นมาของความเชื่อเรื่องโลกหลังความตายผู้วิจัยเห็นว่าความเชื่อและศาสนาที่ชาวญี่ปุ่นนับถือมีบางส่วนที่ยึดถือแตกต่างกัน และมีบางส่วนที่ยึดถือเหมือนกับประเทศไทย ซึ่งความเชื่อและการยึดถือที่แตกต่างกันนี้อาจทำให้ชาวญี่ปุ่นมีการมองโลกหลังความตายที่อาจจะแตกต่างกับชาวไทย โดยความแตกต่างทางด้านความเชื่อเหล่านี้ อาจส่งผลถึงพฤติกรรมในการใช้ชีวิตในสังคมของผู้คน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องนี้เพื่อให้เข้าใจถึงแนวคิดและความเชื่อของคนญี่ปุ่นในโลกหลังความตายมากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความเชื่อของคนญี่ปุ่นในโลกหลังความตาย
2. เพื่อศึกษาว่าความเชื่อในโลกหลังความตายส่งผลต่อวิถีการดำเนินชีวิตของคนญี่ปุ่นอย่างไร

ขอบเขตของการศึกษา

เนื่องจากการศึกษาโดยผ่านทางความเชื่อของคนญี่ปุ่น จึงได้หยิบยกความเชื่อทางศาสนาชินโต และศาสนาพุทธที่ชาวญี่ปุ่นนับถือมาเพื่อใช้หาความหมายหรือความคิดของคนญี่ปุ่นที่มีต่อโลกหลังความตาย

วิธีการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ได้แก่ การศึกษาและค้นคว้าบทความวิจัย หรือหนังสือที่เกี่ยวข้องกับศาสนาซันโต และศาสนาพุทธในประเทศญี่ปุ่น ว่ามีการนับถือกันอย่างไร และมีความแตกต่างกันอย่างไรบ้าง เพื่อที่จะได้สามารถนำมาเปรียบเทียบเกี่ยวกับความเชื่อในโลกหลังความตายของแต่ละศาสนา

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ว่าสาเหตุใดที่คนญี่ปุ่นถึงได้เชื่อเรื่องโลกหลังความตาย และพฤติกรรมที่ชาวญี่ปุ่นปฏิบัติต่อความเชื่อในโลกหลังความเป็นอย่างไรในสังคม

ขั้นตอนที่ 3 นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้วิเคราะห์ออกมาบรรยายให้ผู้อ่านบทความวิจัยได้เข้าใจ

ผลการวิจัย

จากผลการวิจัยทราบว่าซันโตเป็นศาสนาที่อยู่คู่กับญี่ปุ่นมาตั้งแต่โบราณ และเป็นศาสนาที่นับถือเทพเจ้าที่คนญี่ปุ่นเรียกกันว่า “คามิ” ดังนั้นจึงมีสถานที่ที่คามิอาศัยอยู่ก่อนที่จะลงมาสถิตย์ยังโลกมนุษย์ในเทศกาลสำคัญต่างๆ หรือในช่วงประกอบพิธีกรรม ซึ่งสถานที่ดังกล่าวนี้มีการกล่าวถึงในบันทึกตำนานเก่าแก่ของญี่ปุ่นที่เรียกว่า “โคะจิกิ” ที่ได้กล่าวถึงสถานที่ที่เหล่าเทพเจ้าอาศัยอยู่เรียกว่า “ทะคะมะโนะฮาระ” ซึ่งคล้ายกับสวรรค์ในศาสนาพุทธเพียงแต่มนุษย์ที่ตายไปแล้วไม่สามารถเข้าไปอาศัยได้ ส่วนโลกหลังความตายที่อยู่ในตำนานนี้ถูกเรียกว่า “โยะมิโนะคุนิ” ดินแดนหลังความตายแห่งนี้ไม่เหมือนกับนรกในศาสนาพุทธที่มีการตัดสินโทษของผู้ที่ตายและส่งไปยังขุมนรกที่ต้องได้รับโทษ หากเป็นดินแดนที่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้วล้วนมาอาศัยอยู่ ไม่ว่าจะเทพหรือมนุษย์ก็ตาม

นอกจากนี้ซันโตยังไม่เชื่อว่ามนุษย์เกิดมาพร้อมบาปติดตัว มองว่าชีวิตทางโลกเป็นสิ่งที่น่าปรารถนา ดังนั้นซันโตจึงไม่ประสงค์ความตาย ซันโตมีความเชื่อว่าความสุขของมนุษย์ต่างมุ่งหวังอยู่เพียงชีวิตปัจจุบันเท่านั้น ไม่ใช่ในโลกหน้าหรือชีวิตหน้า และยังเชื่อว่าวิญญาณเป็นของไม่ตาย คนที่ตายเท่ากับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวใหม่ ดวงวิญญาณไม่สูญไปทางไหน และไม่มีโอกาสที่จะไป ถ้าจะไปสักแห่งหนึ่งคือการไปหาร่างใหม่ดวงวิญญาณจะวนเวียนอยู่กับญาติมิตรผู้อยู่ข้างหลัง คอยร่วมทุกข์ร่วมสุขในครัวเรือน หากต้องการให้ดวงวิญญาณมีความสุข ผู้อยู่ข้างหลังต้องทำความดีเพื่อให้เกิดผลแก่ดวงวิญญาณ และจะได้รับพรจากดวงวิญญาณ หากผู้อยู่ข้างหลังทำความไม่ดี ผลก็จะส่งถึงดวงวิญญาณ และอาจถูกดวงวิญญาณลงโทษได้เช่นกัน (เสถียร พันธรังษี, 2546)

ส่วนทางด้านศาสนาพุทธในประเทศญี่ปุ่นเริ่มเข้ามาในช่วงยุคสมัยนาระ เนื่องจากเป็นยุคสมัยที่มีการติดต่อกับประเทศจีน ทำให้ประเทศญี่ปุ่นเริ่มรับวัฒนธรรมและความเชื่อต่างๆมาจากจีนผ่านเกาหลี หนึ่งในนั้น

ได้แก่ ศาสนาพุทธ โดยศาสนาพุทธในประเทศญี่ปุ่นเป็นศาสนาพุทธนิกายมหายาน ที่สามารถแบ่งออกได้เป็นอีกหลายนิกายรวมทั้งนิกายเซน

ศาสนาพุทธจะมีความเชื่อในเรื่องของบุญและบาปที่ได้กระทำขึ้นในชาตินี้ ซึ่งบุญและบาปเหล่านี้จะเป็นตัวตัดสินว่าเมื่อมนุษย์ตายไปดวงวิญญาณจะได้มุ่งหน้าไปสู่สวรรค์หรือนรก หากทำผลบุญได้เยอะดวงวิญญาณก็จะมุ่งหน้าไปยังสวรรค์และรอการเกิดใหม่ในชาติถัดไป แต่หากทำผลบาปไว้มากดวงวิญญาณก็จะถูกตัดสินให้ลงไปยังนรก ซึ่งนรกจะถูกแบ่งออกเป็นชั้นๆ โดยที่แต่ละชั้นก็จะมีบทลงโทษที่แตกต่างกันไปตามผลบาปที่ได้ก่อมา กล่าวคือยิ่งผลบาปที่กระทำมาหนักหนาขนาดนั้น ชุมนรกที่จะได้ลงก็จะลึกลงไปเรื่อยๆ ซึ่งภาพของนรกที่ปรากฏออกมาครั้งแรกอยู่ในคัมภีร์นรก หรือ “Hell Scroll” ที่ถูกวาดขึ้นจากจินตนาการจักรพรรดิโกชิระคะวะที่ปกครองอยู่ในยุคเฮอัง โดยนรกที่อยู่ในคัมภีร์นี้มีทั้งหมด 7 ชั้นด้วยกัน อันประกอบด้วย

1. นรกที่ใช้อุจจาระหรือของเน่าเสียลงโทษคนชั่ว
2. นรกที่ใช้ถ่านหินร้อนลงโทษคนชั่ว
3. นรกที่ใช้เหล็กและปูนลงโทษคนชั่ว
4. นรกที่มีไถ่ติดไฟทั้งตัวลงโทษคนชั่ว
5. นรกที่เต็มไปด้วยหาดทรายและเมฆดำลงโทษคนชั่ว
6. นรกที่คนชั่วจะเต็มไปด้วยเลือดและหนองทั้งตัว
7. นรกที่มีหมาป่าและจิ้งจอกลงโทษคนชั่ว (Emuseum, 2558)

ภายหลังต่อมาในช่วงที่พุทธศาสนาเริ่มเผยแพร่เข้ามาในญี่ปุ่นมากขึ้น ทำให้ความเชื่อที่มีต่อนรกของชาวญี่ปุ่นในปัจจุบันเริ่มเปลี่ยนไป มีการเล่าถึงลักษณะของนรกมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นวิธีการลงโทษ สภาพของนรกขุมต่าง ๆ รวมถึงการก่อบาปใดที่จะส่งผลให้ลงไปสู่ขุมต่าง ๆ ดังนี้

1. นรกโทคัทสึ

เป็นนรกขุมแรกมีไว้สำหรับที่ผู้ทำบาปในการฆ่าสัตว์ ที่รวมถึงสัตว์ขนาดเล็กอย่าง มด ยุง แมลงวัน แล้วไม่ยอมสารภาพผิด รวมถึงผู้ที่ชอบทะเลาะวิวาท และผู้ที่ตายจากการก่อจลาจลก็จะถูกส่งตัวมายังนรกขุมนี้ การลงโทษได้แก่ ถูกผู้คุมนรกจับฉีกร่างกาย ถูกบด และเมื่อตายไปก็จะฟื้นกลับขึ้นมาเพื่อโดนบทลงโทษต่อไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะหมดบาป

2. นรกโคะคุโจ

ว่ากันว่าเป็นนรกขุมที่ 2 มีไว้สำหรับผู้ที่ทำบาปเรื่องการฆ่าสิ่งมีชีวิตและการลักขโมย โดยวิธีการลงโทษของนรกขุมนี้ก็คือการนำเหล็กร้อน หรือเชือกที่ร้อนจากการถูกเผามาทำตราลงบนตัวของผู้ที่ทำบาป แล้วจึงนำขวานหรือเลื่อยมาตัดลงบนส่วนนั้น นอกจากนี้ในนรกขุมนี้ยังมีภูเขาเหล็กอยู่ ซึ่งบนภูเขาจะเต็มไปด้วยหอกแหลมโดยผู้ที่ทำบาปจะถูกแบกขึ้นหลังของยักษ์ผู้คุมนรกขุมนี้ และโยนลงไปให้หอกเสียบ และการลงโทษอันสุดท้ายก็คือการถูกต้มในกระทะขนาดใหญ่ กล่าวได้ว่าการลงโทษของนรกขุมนี้ทรมาณยิ่งกว่าขุมแรกถึง 10 เท่า

3. นรกซูโก

เป็นนรกขุมที่ 3 มีไว้สำหรับผู้ที่ทำบาปเรื่องการฆ่าสิ่งมีชีวิต การลักขโมย และการประพฤติดีในกาม นรกขุมนี้จะมีป่าที่เต็มไปด้วยต้นไม้ที่เต็มไปด้วยคมดาบ การลงโทษของนรกขุมนี้ก็คือการนำนักโทษมาที่ป่าแห่งนี้ และให้ปีนต้นไม้ใบดาบ โดยจะมีบุรุษและสตรีรูปงามมาล่อลวงอยู่ด้านบนของต้นไม้ และเมื่อผู้ที่ทำบาปปีนขึ้นไปได้สักพัก ก็จะถูกล่อลวงให้กลับมาด้านล่างด้วยวิธีเดิมเป็นแบบนี้ไปเรื่อย ๆ จนผู้ที่ทำบาปเสียเลือดและตายไปในที่สุด

4. นรกเคียวคัง

เป็นนรกขุมที่ 4 มีไว้สำหรับผู้ที่ทำบาปเรื่องการฆ่าสิ่งมีชีวิต ลักขโมย ประพฤติผิดในกาม และเสพติดเครื่องดื่มและของมีนเมา โดยมีการอธิบายไว้ว่า การดื่มของมีนเมาเพียงอย่างเดียวจะไม่ถูกส่งมายังนรกขุมนี้ แต่เป็นการดื่มของมีนเมาจนไม่ได้สติแล้วไปฆ่าชีวิตผู้อื่น กักับการมอมเหล้าผู้อื่น แล้วทำเรื่องไม่ดีต่างหากที่จะถูกส่งมายังนรกขุมนี้ การลงโทษของนรกขุมนี้ก็คือ การจับผู้ที่ทำบาปลงไปในหม้อที่เต็มไปด้วยน้ำเดือด และห้องที่เต็มไปด้วยเปลวไฟ ซึ่งผู้ที่ทำบาปจะออกมาได้ก็ต่อเมื่อเจ้ากรรมนายเวรได้ยินเสียงกรีดร้องเหล่านั้น และอโหสิกรรมให้ นอกจากนี้ยังมีอีกวิธีหนึ่งก็คือ การจับให้ผู้ที่ทำบาปวิ่งบนแผ่นเหล็กที่ร้อนมาก และโดนผู้คุมตีด้วยท่อนเหล็ก

5. นรกไดเคียวคัง

นรกขุมที่ 5 มีไว้สำหรับผู้ที่ทำบาปเรื่องการฆ่าสิ่งมีชีวิต ลักขโมย ประพฤติผิดในกาม เสพติดเครื่องดื่มและของมีนเมา และ โภกหกลอกหลวง การลงโทษของนรกขุมนี้จะคล้ายกันกับนรกขุมที่ 4 เพียงแต่อุปกรณ์ที่ใช้ในการลงโทษอย่างหม้อหรือห้องที่ใช้จะมีขนาดใหญ่กว่า

6. นรกโจเน็ทสี่

นรกขุมที่ 6 มีไว้สำหรับผู้ที่กระทำความบาปเรื่องการฆ่าสิ่งมีชีวิต ลักขโมย ประพฤติผิดในกาม เสพติดเครื่องดื่มและของมีนเมา โภกหกลอกหลวง และการทารุณกรรมที่โหดเหี้ยม การลงโทษของนรก

ขุมนี้ก็คือ การเผาร่างของผู้ที่กระทำผิดด้วยเปลวไฟที่ร้อนแรง การแทงร่างของผู้ที่กระทำผิดที่นอนอยู่บนแผ่นเหล็กร้อนด้วยเหล็กแหลม และการนำอวัยวะอย่าง ดวงตา จมูก ปาก และแขนขาของผู้กระทำผิดออกมาเผาที่ละชิ้น

7. นรกโคโจเน็ทลี

นรกขุมที่ 7 มีไว้สำหรับผู้ที่ทำบาปเรื่องการฆ่าสิ่งมีชีวิต ลักษณะ ประพฤติผิดในกาม เสพติดเครื่องดื่มและของมีเมา โภกหกลอกลวง การทารุณกรรมที่โหดเหี้ยม และการฆ่าข่มขืน โดยเฉพาะแม่ชี และเด็กสาว การลงโทษของนรกขุมนี้คือ การถูกเผาด้วยไฟที่อุณหภูมิที่สูงที่สุด และว่ากันว่าผู้ที่จะต้องลงนรกขุมนี้จะต้องได้รับความทรมานตั้งแต่สามวันก่อนตายจนถึงวันที่จะได้ไปเกิดใหม่

8. นรกอะบิ หรือนรกมูเกน

นรกขุมสุดท้าย มีไว้สำหรับผู้ที่ทำบาปเรื่องการฆ่าสิ่งมีชีวิต ลักษณะ ประพฤติผิดในกาม เสพติดเครื่องดื่มและของมีเมา โภกหกลอกลวง การทารุณกรรมที่โหดเหี้ยม การฆ่าข่มขืน โดยเฉพาะแม่ชี และเด็กสาว และการฆ่าพ่อแม่ และพระอรหันต์ การลงโทษของนรกขุมนี้คือการนำเอาการลงโทษของนรกทุกขุมมารวมกันโดยเพิ่มระดับการทรมานเข้าไปอีกเป็นพันเท่าของขุมนรกทั้งหมด กล่าวได้ว่าการตกนรกขุมอื่นที่ไม่ใช่ขุมนี้ถือว่าเป็นความโชคดีของเหล่าผู้ที่ทำบาป (สารานุกรมวิกิพีเดียภาษาญี่ปุ่น)

นอกจากนี้ยังมีสถานที่ที่ชาวญี่ปุ่นคิดว่าเป็นประตูไปสู่โลกหลังความตาย เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับตำราในพุทธศาสนาอีกด้วย สถานที่ที่ที่ว่ำนั้นก็คือ “โอะโอะระเซซัง” หรือ “เขาโอะโอะระเซะ” ภูเขาที่กล่าวมานี้ว่ากันว่าเป็น 1 ใน 3 สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่สุดของญี่ปุ่น ถูกค้นพบมากกว่า 1,000 ปีแล้ว โดยพระภิกษุชาวญี่ปุ่นที่ออกสำรวจค้นหาภูเขาศักดิ์สิทธิ์ อันเป็นเสมือนโลกขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งปัจจุบันก็คือสถานที่อันเป็นที่ตั้งของวัดโอะโอะไดจิ

โอะโอะระเซซัง มีความหมายว่า “ภูเขาแห่งความกลัว” และรู้จักกันดีในฐานะเป็น “ประตูสู่ชีวิตหลังความตาย” เนื่องจากสภาพภูมิประเทศดังกล่าว คล้ายคลึงกับคำบรรยายเรื่องนรกและสวรรค์ในทางพุทธศาสนา อันประกอบด้วยยอดเขา 8 ยอด และแม่น้ำที่มีชื่อว่า “ซานสี โนะะ คะวะะ” ซึ่งวิญญาณคนตายต้องเดินข้าม เพื่อมุ่งสู่ชีวิตหลังความตาย ว่ากันว่าในการจะข้ามไปยังโลกหลังความตายของวิญญาณนั้นจำเป็นต้องสร้างกองกรวดหินในแม่น้ำหลายกอง เพื่อใช้เดินข้ามไปยังอีกฝั่ง โดยมี “จิโซ” พระโพธิสัตว์ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีของ

ญี่ปุ่น คอยปกป้องคุ้มครองวิญญาณเด็กเหล่านี้ ให้พ้นภัยจากเหล่าภูตผีปีศาจชั่วร้าย ซึ่งจ้องทำลายกองกรวดหิน ด้วยความเชื่อนี้ จึงทำให้บริเวณโดยรอบของโอะโอะระเซะซัง เต็มไปด้วยรูปปั้นทั้งองค์เล็กและใหญ่ ของพระโพธิสัตว์ “จิโซ” ที่ตั้งอยู่พร้อมกองกรวดหินหลายกอง (บัวน้อย, 2552)

ส่วนสำหรับทางพุทธศาสนิกายเซนนั้นเชื่อว่าเป็นพุทธศาสนาที่กำเนิดในจีนและได้ผสมผสานกับปรัชญาเต๋าของจีน หลักสำคัญของพุทธศาสนาคือการไม่มีตัวตนและวิธีมองโลกแบบไม่แบ่งแยกไม่ประเมินค่าปรัชญาเต๋าก็มองโลกแบบไม่แบ่งแยกเช่นกัน ทั้งยังเน้นญาณปัญญามากกว่าความรู้เชิงเหตุผล เพราะความรู้เชิงเหตุผลมีข้อจำกัดและเป็นสิ่งสัมพัทธ์ ปรัชญาเต๋านำเน้นการกลมกลืนกับรักษาระบบชาติและการปล่อยใจให้ชีวิตเป็นไปตามธรรมชาติ เช่นรับมรดกทางปัญญาข้างต้นมาผสมผสานกัน เกิดเป็นวิถีการดำเนินชีวิตที่ให้ความสำคัญกับการอยู่กับปัจจุบันและชีวิตในโลกนี้ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะขัดเกลาจิตใจให้บริสุทธิ์ และแนวคิดที่มีต่อโลกหลังความตายได้แก่ แนวคิดที่ว่าคนเราควรจัดการกับชีวิตปัจจุบันให้ดีที่สุด ตั้งสติให้อยู่ในขณะจิตปัจจุบันเสมอ ความตายเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติอย่างหนึ่งของชีวิต (มธุรส ศรีนวรรณ์)

สรุป

จากผลการศึกษาดังกล่าวทราบได้ว่าลักษณะของโลกหลังความตายนั้นจะมีความแตกต่างกันไปตามศาสนา อิทธิพลทางความคิด และความเชื่อที่มีอยู่ตามชนชาตินั้น ๆ ซึ่งสำหรับชาวญี่ปุ่นที่มีการนับถือศาสนาชินโตและศาสนาพุทธจะสามารถจำแนกโลกหลังความตายออกมาได้ดังนี้

ศาสนาชินโต เป็นความเชื่อที่มีมาตั้งแต่โบราณของชาวญี่ปุ่น มีความเชื่อใน “คะมิ” หรือเทพเจ้า โดยในสมัยโบราณจะมีความเชื่อว่าโลกแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน คือ ดินแดนที่เทพเจ้าอาศัยอยู่ ดินแดนมนุษย์ และดินแดนใต้พิภพที่เหล่าปีศาจและวิญญาณอาศัยอยู่ กล่าวได้ว่าโลกหลังความตายของศาสนาชินโตในสมัยนี้ก็คือโลกใต้พิภพ ซึ่งเป็นโลกที่เหมือนกับสถานที่ที่วิญญาณลงไปอาศัยอยู่โดยไม่มีการลงโทษใด ๆ ทั้งสิ้น เป็นเสมือนกับหมู่บ้านของเหล่าคนตายที่เฝ้ารอร่างใหม่ที่จะได้กลับไปสถิตอยู่เพียงเท่านั้น

นอกจากนี้ชินโตยังมีความเชื่อที่ว่ามนุษย์ไม่ได้เกิดมาพร้อมกับบาป และยังมีบ้างที่เชื่อว่าชีวิตมนุษย์มีเพียงแคปัจจุบันเท่านั้น กล่าวคือ ไม่มีคำว่าโลกหน้า หรือโลกในอดีต ชินโตเชื่อในโลกที่อยู่ปัจจุบันเพียงอย่างเดียว ทำให้มนุษย์ไม่ปรารถนาถึงความตาย แต่ปรารถนาเพียงความสุขที่เกิดขึ้นในชีวิต และมองว่าวิญญาณเป็นสิ่งที่ไม่ตาย ถึงแม้ร่างกายจะดับสิ้นแต่ดวงวิญญาณก็ยังคงไม่สลายไป และเฝ้ารอวันกลับไปเกิดใหม่ในร่างใหม่แทน

ส่วนโลกหลังความตายของศาสนาพุทธนั้น เนื่องจากชาวญี่ปุ่นนับถือศาสนาพุทธมหายานซึ่งมีอยู่หลายนิกาย นอกจากนี้ยังมีนิกายเซนที่ไม่เน้นการศึกษาพระสูตร จึงทำให้การมองโลกหลังความตายของนิกายเหล่านี้แตกต่างกันไป สำหรับนิกายมหายานส่วนใหญ่ที่มีความเชื่อในโลกหลังความตายคล้ายคลึงกับศาสนาพุทธแบบที่คนไทยนับถือ กล่าวคือ มีความเชื่อในเรื่องของบุญและบาป ทำให้เชื่อว่าโลกหลังความตายสามารถแบ่งออกได้เป็น ดินแดนสุขาวดี หรือสวรรค์ ที่หากสะสมบุญไว้เยอะในช่วงที่ยังมีชีวิตอยู่แล้วจึงจะไปได้ กับนรก ที่เชื่อว่าหากทำบาปเยอะในช่วงที่มีชีวิตอยู่หลังจากตายไปจะต้องลงไปรับโทษ โดยโทษที่ได้รับจะแตกต่างกันไปตามผลบาปที่ได้กระทำเอาไว้ และยังคงมีความเชื่อในเรื่องประตูดุที่เชื่อมไปยังโลกหลังความตายอย่างภูเขาโอะโซะระระซัง ที่คาดว่ามิไ่วเพื่อให้มนุษย์ได้ตระหนักถึงการประพฤติตนให้อยู่ในกรอบทางศีลธรรมอันดี

ส่วนนิกายเซนนั้น จะมีแนวคิดในเรื่องของโลกหลังความตายคล้ายคลึงกับศาสนาชินโตที่เชื่อในเรื่องโลกนี้ และมองว่าความตายก็เป็นเพียงปรากฏการณ์ตามธรรมชาติทั่วไป จึงทำให้มองว่าโลกหลังความตายนั้นไม่มีอยู่จริง รวมถึงมองว่าเรื่องของโลกหน้าเป็นเพียงสิ่งไม่จริงและแน่นอนเท่าในโลกปัจจุบัน

ดังนั้นจากการมองโลกหลังความตายที่แตกต่างกันไปตามความเชื่อที่นับถือกันตามแต่ละศาสนานั้น ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ชีวิตของชาวญี่ปุ่นเป็นอย่างมาก จากที่เห็นได้ชัดว่าชาวญี่ปุ่นส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลจากศาสนาชินโตเป็นส่วนมาก ที่เชื่อในเรื่องของการหาความสุขจากในโลกนี้ทำให้ชาวญี่ปุ่นส่วนใหญ่พยายามที่จะมองหาความสำเร็จในชีวิตปัจจุบัน และนอกจากนี้ผู้วิจัยยังคิดว่าการที่ชาวญี่ปุ่นมีอัตราการฆ่าตัวตายสูงนั้นยังเป็นเพราะความเชื่อในโลกหลังความตายอีกด้วย เนื่องจากชาวญี่ปุ่นส่วนใหญ่รับอิทธิพลจากศาสนาชินโตที่มีการมองโลกหลังความตายว่าเป็นเพียงโลกที่วิญญาณไปอาศัยอยู่ ไม่มีบทลงโทษ ไม่เชื่อเรื่องบาปกรรมเหมือนกับศาสนาพุทธที่มองว่าการฆ่าตัวตายเป็นบาปหนัก อีกทั้งยังมีความเชื่อที่ว่าวิญญาณนั้นไม่ได้ตายเพียงแค่อารมณ์ใหม่ขึ้นมาให้เข้าไปสถิตอยู่นั่นเอง ก็อาจจะเป็นความเชื่อที่ทำให้คนญี่ปุ่นมองว่า หากชีวิตเราในปัจจุบันนี้ไม่ดีพอ ก็ขอเพียงแค่อุบัติเกิดในร่างใหม่ที่ดีกว่าเดิมเท่านั้นก็เพียงพอแล้วก็ได้

บรรณานุกรม

หนังสือและเอกสารตีพิมพ์

เพ็ญศรี กาญจนมัย. (2524). *ชินโต จิตวิญญาณของญี่ปุ่น*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์คณะสังคมศาสตร์ ภาควิชาประวัติศาสตร์.

เสถียร พันธรั้งซี. (2546). *ศาสนาเปรียบเทียบ*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.

ข้อมูลจากเว็บไซต์

Emeusm. (ม.ป.ป). “*Hell Scroll*”. เข้าถึงเมื่อ 10 กันยายน 2561. เข้าถึงได้จาก <http://www.emuseum.jp/detail/100237>

ชาย โปธิสิตา. (ม.ป.ป). “*ชีวิตและความตายในทัศนะของพุทธศาสนา*”. เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2561. เข้าถึงได้จาก <http://www.ipsr.mahidol.ac.th>

มธุรส ศรีนวัฒน์. (ม.ป.ป). “*พุทธศาสนาฝ่ายเซ็น*”. เข้าถึงเมื่อ 3 สิงหาคม 2561. เข้าถึงได้จาก <http://www.crs.mahidol.ac.th/thai/zen00.htm>

บัวน้อย (นามแฝง). (2552). “*เรื่องเล่าจากต่างแดน : โอโซเรซาน ประตูลูชีวิตหลังความตาย*”. เข้าถึงเมื่อ 8 สิงหาคม 2561. เข้าถึงได้จาก <https://mgronline.com>

ปราณเวท (นามแฝง). (ม.ป.ป). “*โลกหลังความตาย*”. เข้าถึงเมื่อ 8 สิงหาคม 2561. เข้าถึงได้จาก <http://www.horapayakorn.com/index.php?lay=show&ac=article&id=539239199>

สารานุกรมวิกิพีเดียญี่ปุ่น. (ม.ป.ป). “*八大地獄*”. เข้าถึงเมื่อ 17 กันยายน 2561. เข้าถึงได้จาก <https://ja.wikipedia.org/wiki/八大地獄>